

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2019-2020 навч. році.

Учасники анкетування – науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка». Всього опитано **24 респондента**.

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

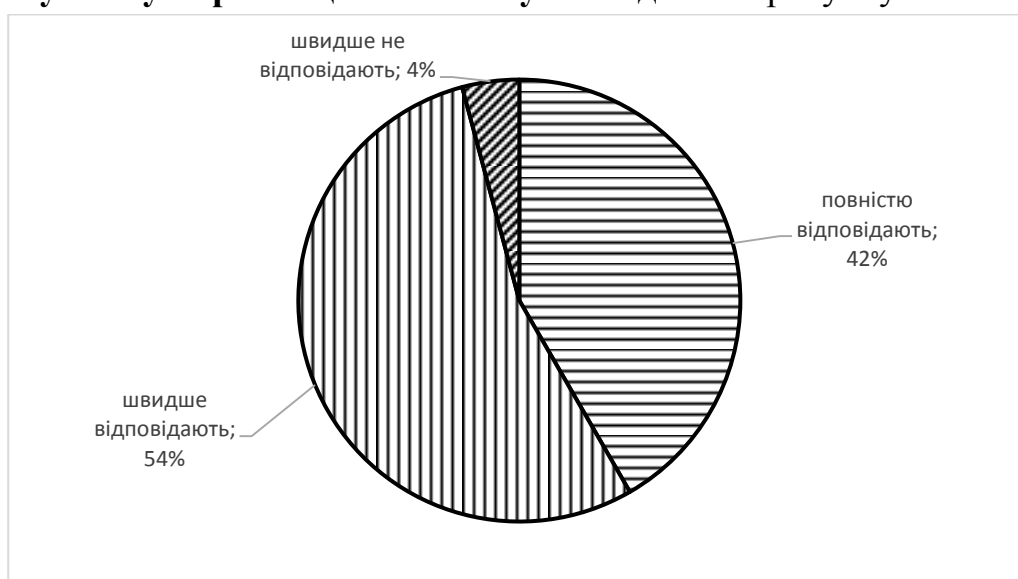

Рис. 1. Оцінювання *«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»* (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (*1- найбільш важлива*) представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	2
Елементарні комп'ютерні навички	3
Прийняття рішень	4
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання якостей та навичок випускників ОПП (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	16,7	0	12,5	37,5	33,3
Рівень базових (професійних) знань і навичок	5,9	11,8	17,6	35,3	29,4
Стратегічне мислення	8,3	8,3	25,0	29,2	29,2
Націленість на кінцевий результат	4,2	12,5	12,5	37,5	33,3
Здатність працювати в колективі, команді	0	12,5	16,7	25,0	45,8
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	8,3	33,3	37,5	20,8
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	4,2	4,2	25,0	33,3	33,3
Навички управління персоналом, колективом	8,3	8,3	33,3	33,3	16,7
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	12,5	20,8	45,8	20,8
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	4,2	4,2	12,5	33,3	45,8
Ведення ділової документації	0	12,5	41,7	33,3	12,5

Результати оцінювання показали **високий рівень** (максимальний відсоток за балом «5») наступних якостей та навичок: «здатність працювати в колективі, команді» (45,8%), «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (45,8%). **Недостатній рівень** (1 бал) - «рівень загальнотеоретичної підготовки» (16,7%), «стратегічне мислення» (8,3%), «навички управління персоналом, колективом» (8,3%) та «рівень базових (професійних) знань і навичок» (5,9%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	96
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	88
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	46
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	58
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	33
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	29
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	46

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%)
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (96%)
3. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (88%)
4. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (58%).
5. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (46%) та доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету (46%).

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2.

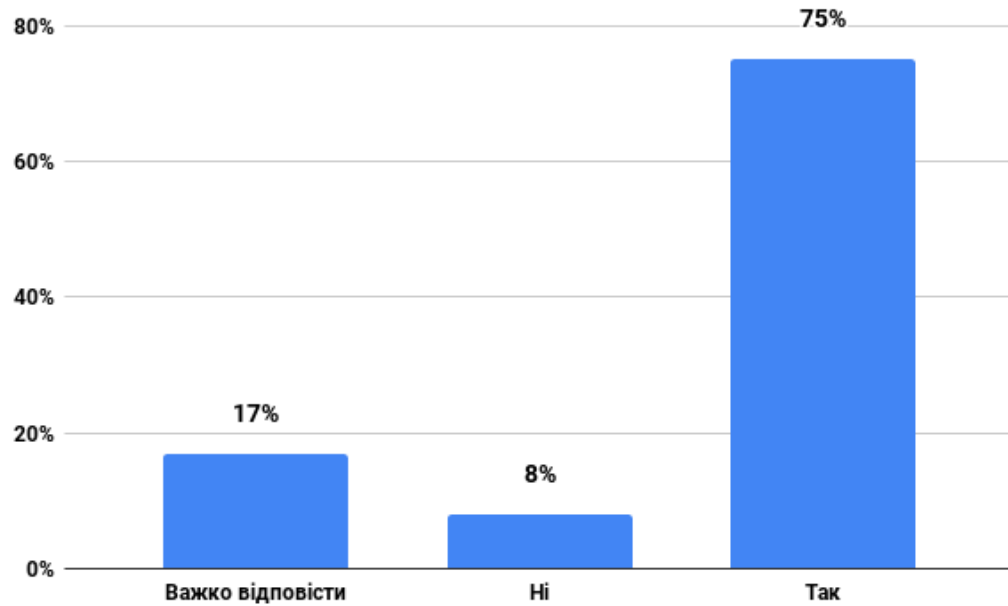

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучити роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – ПУЄ, «Електричні мережі», «Комплексна електрифікація технологічних процесів виробництва продукції», «Енерго- та ресурсозбереження», «Програмування мікроконтролерів», «Робототехніка», «Промислові комп'ютери», «Сучасні мікропроцесорні системи», «Техніка високих напруг».

- *необхідно вилучити з освітнього процесу* - «Філософія», «Історія України і української літератури», «Технічні засоби автоматизації», «Політологія», «Прикладна математика», ТКМ, «Соціологія».

Інших пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми надійшли:

- додати більше годин до дисциплін зі спеціальності на випускних кафедрах;
- більше давати матеріалу, який знадобиться студенту на практиці;
- додавати дисципліни, що спрямовані на знання щодо сучасної техніки і технологій;
- збільшення годин для практичних занять;
- увести платне відпрацювання занять за пропуски без поважних причин, прибрати прив'язку кількості ставок викладачів до кількості студентів;
- прибрати тестування студентів у зв'язку з тим, що студент перестав вміти самостійно мислити та виражати свою думку, а шукає відповіді із

запропонованого;

- паралельно з освітнім процесом отримання робітничих професій.

Висновки

1. Для підвищення рівня загальнотеоретичної підготовки студентів на першому курсі бакалаврату передбачити факультативні заняття з повторення головного матеріалу шкільного курсу фізики та увести на першому курсі навчального плану підготовки бакалаврів дисципліни фахової загальнотеоретичної підготовки, а на першому курсі навчального плану підготовки магістрів – дисципліни фахової загальнонаукової підготовки, та зобов'язати методичну комісію факультету здійснювати контроль навчально-методичних комплексів дисциплін загальнотеоретичної та загальнонаукової підготовки на предмет їх удосконалення.
2. Для підвищення рівня базових (професійних) знань і навичок переглянути структурно-логічну схему освітньо-професійної програми та навчальний план у бік логічно-послідовного викладання дисциплін з блоку фахової підготовки.
3. Для більшої зрозумілості мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін ведучим викладачам виконати прив'язку робочих програм дисциплін (а саме – розділу «Мета та завдання навчальної дисципліни») до компетентностей та програмних результатів навчання, викладених у стандарті вищої освіти спеціальності та освітньо-професійній програмі.
4. Випусковим кафедрам організувати проведення щорічних науково-практичних конференцій, до участі у яких активно залучати студентів, як тих, що приймають участь у наукових розробках кафедр, так і самостійних дослідників.
5. Для покращення доступу здобувачів вищої освіти до навчальної і наукової літератури зобов'язати ведучих викладачів активніше співпрацювати з бібліотекою університету шляхом передачі до її бази електронних видань відповідної літератури в електронному вигляді, а кураторам груп разом із співробітниками бібліотеки провести серед студентів роз'яснювальну роботу про оновлення електронного репозитарію бібліотеки університету.
6. Для покращення формування самостійного мислення студентів зобов'язати ведучих викладачів проводити підсумкові модульні контролю у два етапи: на першому етапі здійснювати тестування студентів на освітньому порталі, на другому етапі здійснювати контроль за допомогою певних розроблених викладачем задач (завдань).
7. Для підвищення рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти увести до складу компонент освітньо-професійної програми дисциплін

«Електричні мережі та системи», «Техніка високих напруг», «Енергоаудит та енергозбереження».

8. Для покращення освіченості здобувачів вищої освіти з фаху упровадити на кураторських годинах огляд сучасного європейського напрямку розвитку техніки та технологій – Industry 4.0.

Декан факультету енергетики і комп'ютерних технологій, д.т.н., професор

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ, к.т.н, доцент

азаренко І.П.

Скляр Р.В.